

жива музика, багато туристичних магазинчиків і навіть – пивний велосипед», – написало видання.

Промоція Львова як туристично привабливого центру з допомогою міжнародного журналістського корпусу львівської мерії вдалася. І не тільки для «акул пера». Новий аеропорт, який не поступається кращим європейським аналогам, прийняв 600 авіарейсів із закордонними гостями.

Позитивне враження на фанів справили безліч кав'ярень, ресторанів, розмаїтих фаст-фудів, пабів, відкритих літніх майданчиків. І ціни в закладах харчування були доступні для європейців. А стосовно готелів у Львові, то з ними трапилося те, що можна було передбачити. Європейці – люди ощадливі, а галичани, піднявши ціни за проживання в готелях, спіймали облизня. Фани переважно жили в хостелах і гуртожитках. Кількість львівських таксистів під час проведення матчів зросла майже втричі, ціни вони збільшували в 10 разів. А ось громадський транспорт працював «у підвищеній бойовій готовності». На час матчів продумали спеціальну програму руху транспорту, але й вона давала збої. Натовпи фанів збиралися перед початком матчу і після нього. Було чимало нарікань, але іноземці люди незлобivi, тож транспортні незручності компенсувалися пивом і притаманною їм добродушністю.

Львів прийняв футбольні команди Португалії, Німеччини й Данії. Прибуло 400 тисяч уболівальників. На вулицях міста панувала особлива атмосфера привітності. Працювало 940 волонтерів із знанням іноземних мов. Уболівальники почувалися у Львові комфортно й весело. На площі Ринок пророкував рахунки матчів дресирований півень Чорнокур львів'янки Ольги Наливайко.

Щоби Євро не кінчалось...

Віталій БУЛАТ
(Харків)

Звісно, десь у глибині душі були сумніви: чи впораємося, чи все зробили так, як треба, чи все передбачили, чи до всього підготувалися? Адже нікому не хотілося через якусь дурницю здатися скупим, негречним, неосвіченим, диким, зрештою, не гідним називатися європейцем. Та всі побоювання позаду. Місто і його мешканці – від міської влади до пересічного прибиральника на площі Свободи, де розміщувалася найбільша офіційна фан-зона Євро-2012, чудово з усім упоралися. Зовні здавалося, що навіть без особливого напруження. Це тому, що все було чітко сплановано й налагоджено. Більшість із декількох тисяч голландських уболівальників, які приїхали до Харкова підтримати свою команду, що відіграла всі три групові матчі на ОСК «Металіст», розмістили в наметовому містечку на пляжі. У день матчу відбувалися марш-паради фанів від площі Свободи до стадіону, а до фан-зони їх підвозили спецпотягами метро (міський метрополітен примудрився вклинити їх у графік руху підземки). За підрахунками організаторів, у цих воїстину карнавальних процєсах вулицями Харкова взяли участь від 10 тисяч уболівальників обох граючих команд першого дня й до 50 тисяч – третього. А скільки на кожному перехресті приєднувалося до них харків'ян і гостей міста, й не перелічити! Обіймання, братання, фотографування – усе це відбувалося весело й толерантно. Утім, правоохоронці – курсанти міліцейських училищ, готові запобігти правопорушенням, прийти на допомогу, були поруч. Але їхні послуги знадобилися лише для спільних фото.

На самому стадіоні всі три матчі пройшли спокійно. Навіть програти в кожному з них не змусили голландців дебоширити. Вони згнітивши серце стоїчно гасили запал пивом і сосисками, яких було випито й з'їдено

Окрім футболу, фани мали що подивитися – палітра розваг і видовищ була неперевершена: слухали рок, фольк, джаз, вуличних музикантів, споглядали лицарські турніри, парад ретроавтомобілів, каталися на екскурсійному трамвайчику, на пивному велосипеді, в каретах, дивилися театр пантоміми, аплодували танцюристам тощо. Фестиваль пива, Свято Івана Купала, День батяра – це вже окремі розважально-видовищні програми, які щороку відбуваються в місті й збирають чимало туристів.

Як зауважив «голос країни» Павло Табаков, «ця атмосфера здатна затьмарити недоремонтовані дороги та інші інфраструктурні недоліки». Варто додати, що саме дух футбольного форуму, мабуть, може дещо пом'якшити риторику щодо утримання стадіону «Арена-Львів», а також відбудови території перед величною пам'яткою архітектури – Львівським театром опери і балету, що слугувала фан-зоною в центрі міста.

Приємно вразили іноземці, які охоче намагались опанувати українську. Вони навчилися при зустрічі по-українськи вітатись і дякувати, а в пивбарах і кав'ярнях бажали «смачного», скандували й намагались співати українською. Дехто мав розмовники – німецько-українські, англо-українські. Вони відкрили для себе Україну й приїдуть сюди ще не раз.

Євро-2012 об'єднав нас від заходу до сходу, бо всі українські фани стали синьо-жовтими – від розмальованих облич до трусів і футболок.

Чемпіонат Європи з футболу 2012 року відкрив багато можливостей для нас, громадян України: гідно себе оцінити, позбутися комплексу меншовартості, повірити в себе.

разом зі смаженими домашніми ковбасками рекордну кількість.

Міський транспорт теж виявився на висоті. Усе було організовано та всім усього вистачало. Метро в дні матчу працювало цілодобово, а в дні масового прильоту літаків із уболівальниками в аеропорт подавали додаткові міські автобуси й тролейбуси, що їх придбало місто за програмою відновлення парку міськтранспорту. Спочатку настроювала робота міжнародного аеропорту «Харків», котрий досі не мав досвіду приймання такої кількості літаків. Але всі служби спрацювали впевнено, прийнявши та відправивши за 10 днів понад 750 чартерних рейсів.

Ну й по-справжньому повноцінною територією Євро, особливо в дні матчів у Харкові та ігор збірної України в Києві й Донецьку, ставала фан-зона. Якщо звичайними днями її відвідували від 10 тисяч осіб, то вечорами в матчеві – площа збирала по 45–70 тисяч уболівальників, які, хто стоячи, а хто сидячи, завбачливо прихопивши килимки, запекло вболівали за нашу команду.

А вихідними фан-зона являла собою святковий ярмарок, орієнтований на спортивні шоу, доповнені голландськими гімнами, репом, костюмами тощо. Харків'яни, перейнявшись святковою атмосферою, приходили у фан-зону, наче в парк відпочинку чи на ярмарок, аби відпочити, набратися позитивних емоцій, розважитися на атракціонах, послухати музику, взяти участь

у конкурсах, придбати сувеніри й, звісно, поспілкуватися з голландцями, котрі так полюбилися місту. Тому рішення міської влади, озвучене в один із останніх днів перебування в Харкові «жовтогарячих», про те, що всім їм нададуть статус харків'ян, а також щирю вдячність керівників груп голландських уболівальників за неабияку гостинність усі сприйняли з розумінням.

Та чи могло бути інакше? Адже всі ми – Європа. І нас зближує не тільки футбол.

